

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Instrvctio R. P. Bartholomæi Riccii Societatis Iesv
Theologi De Modo Recte Meditandi De Rebus Divinis**

Ricci, Bartolomeo

Mogvntiæ, 1605

8 Modi excitandi voluntatem ad bonum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-59608](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-59608)

*Modi excitandi voluntatem ad
bonum.*

C A P. VIII.

AT occures fortasse, te excitasse quidē voluntatem in Meditationibus tuis ad faciendū bonum propositum, & simul probasse cum S. Augustino non potuisse te obtinere, etiam si intellectus hinc inde discurrens multa bona repererit, iuxta illud quod in Psalmum 118. scribit. *Praeuolat intellectus, & tarde sequitur, & quandoque non sequitur humanus & infirmus affectus:* ac proinde optare te resciscere causam, & remedium adhibere. Ego vero respondeo, id non modo tepidis, sed etiam feruentibus, licet dissimili de causa, solere contingere. Tepidis quidem, quando pariter carnis & spiritus frui volunt illecebris, & ita falluntur. Nam quando voluntas satiata est humanis delitiis, *Prou. 25.* *stocci facit diuinis, iuxta illud Salomonis. Anima saturata calcabit farum.* Quod idē apparet in accipitre, qui dum satur est, non persequitur perdices, sed spaciatur sub arboribus. siquidem natura ei inditum est, prædas agere auium ad sustentandum suum corpus, & nō ad utilitatem, vel voluptatem aliorum quærendam.

Quocir-

Quocirca & remedium ab aucupe venabimur. Solet is pridiana aucupii nocte escam accipitri subtrahere, vt fame adactus auium prædæ inhiet. Subtrahe ergo & tu ad tempus voluntati carnis illecebras. (nam secundum S. Bonauenturam caro ea conditione creata est, vt ne ad momētum quidem sine voluptate aliqua persistere queat) & mox vbi animaduernerit se destitutam externis, confugiet ad internas, illisq; vti famelica, se exsaturabit.

FERVENTIBVS quoque idem accidit, quādo tempore abundantiae indiscretè exercitia mentalia continuant, aut tempore ariditatis, vel desolationis nimium se urgent, & vim capiti inferunt, vel pectori, atque ita corpori nocent, & animæ fastidium pariunt. Vnde quando se vident in iisdem periculis, tergiuersantur, & progredi non volunt, similes infantulis, qui degustata semel amaritie papillis maternis aspersa, quoties os admouent ilico retrahunt. Remedium autem pro talibus erit, vt vtroque tempore discant vti moderatione.

DICIS fortasse, tibi quidem videri oportuna hæc remedia, vt caueatur, ne voluntas labatur in dicta incommoda: Sed te quærere remedium ad excitandum ap-

D petitum

50 INSTRVCT. DE MODO

petitum, quando iam lapsa est. Ad quod dico, remedium præsens esse, si ei quanta claritate poteris, demōstres rei propositæ præstantiam ac bonitatem. nam cum Bonum sit voluntatis obiectum, vbi ei repræsentatum fuerit tanquam tale, naturaliter illud amabit & complectetur. Obtinebis autem illud modis sequentibus.

Scp. 4. PRIMO, si & ob oculos ponas honestatem & pulchritudinem virtutis, vel boni operis, quæ tanta est vt omnes homines trahat in admirationem, quemadmodum sigillatim demonstrat Salomon in lib. Sapientie, de virtute castitatis *Quæ pulchra est,* inquit, *casta generatio cum claritate.* Et Doctor quidam asserit animam virtute præditam esse venustam & splendidam, vt si quis eam intueri posset, eiq; cōiungi, & consuetudine eius perfrui, etiam propriū corpus, si id aspectum impediret, sit discepturus.

SECUNDO, si crebrius eundem cōceptum variis modis repetat, nunc per hūc versum, nunc per illum volutando; sic enim tempus datur voluntati, vt exciteetur Quos modos intelliges perlegendo S. Gregorium, B. Bernardum, &c.

TERTIO, si adiungas similitudines & exempla, non similia modo rerū, sed etiam
dissi-

MEDITANDI PARS I. 54

disimilium. nam & hæc intelligentiam iuuant secundum illud Aristotelis. *Opposita iuxta se posita magis elucescunt.* Quo in genere imitandi sunt mercatores pannorum, qui in officinis suis arte quadam colorem vnius panni, coniungunt colori alterius, vt omnibus explicatis homines ad emendum facilius alliciantur.

QUARTO, si declares quantam utilitatem capere possit ex illa non solum in altera vita, sed etiam in presentia. Poteris similiter & oculum intendere ad damna, afflictiones, aliaque incommoda, quibus expositi sunt homines flagitiosi, vt superbi, auari, &c. à quibus omnibus vna humilitate, vel paupertate liberari possint.

QUINTO, si exponas, quantam voluptatem ex virtutum exercitatione homo capiat, etiam in materia pœnosa, vt norunt qui id probarunt, vt si quis funiculis acriter corpus diuerberet: quantum enim in ea diuerberatione augetur dolor carnis, hoc crescit amplius delectatio spiritus vel voluntatis. Idem contingit in magno contemptu, vel humiliatione. Ac in quibusdam quidem tanta solet esse animi lætitia, vt etiam in corpore redundet, iuxta illud Dauidis. *Cor psal. 83. meum, & caro mea exultauerunt in Domino.*
Ps. 147.

D 2 SEXTO

32 INSTRVCT. DE MODO

SEXTO, si cogites, te gaudium concilia-
re angelis in cælo, sicut Christus testatur
Luc. 10. apud S. Lucam. *Gaudium in cælis coram an-
gelis D E I super vno peccatore penitentiam
agente.* Contra ergò mœrorem conciliabis
dæmonibus in inferno.

SEPTIMO, si perpendas, quid à te re-
poscat status tui institutum, ac, si religio-
sus sis, Ordinis Regulæ, an scilicet aliquid
tale in iis mandetur, vel commendetur.
Quod si secularis es, vide num obliget te a-
liqua necessitas exercendæ huius vel illius
virtutis, ne salute excidas, aut grauis ten-
tatio expugnanda incumbat. Quo in casu
imitandus tibi est S. Paulus, qui egregiè
1. Cor. 9. corpus suum exercebat, dicens. *Castigo cor-
pus meum, & in seruitutem redigo, non quasi
aerem verberans.*

OCTAVO, & vltimo, si Deum obsecres,
vt impellat tuam voluntatem. Scriptum e-
Prov. 21. nim est in Prouerbiis. *Cor regis in manu Do-
mini, quocunq; soluerit inclinabit illud.* Et
Spero te exauditum iri, maximè si de pro-
fundis vilitatis tuæ clamaueris cum Dau-
de. *Psal. 129.* *De profundis clamaui ad te Do-
mine. Domine exaudi vocem
meam.*

TRA.